

Bijlage behorende bij Eilandsverordering vaststelling diverse ontwerp-landsverordeningen land Curaçao (A.B. 2010 no. 87)

LANDSVERORDENING houdende
regeling van de inrichting, samenstelling
en bevoegdheid van de Raad van Advies
(Landsverordering Raad van Advies)

=====.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende:

dat het ter uitvoering van artikel 64 van de Staatsregeling noodzakelijk is regels vast te stellen omtrent de samenstelling en bevoegdheid van de Raad van Advies;

Gelet op artikel III van de Rijkswet wijziging Statuut in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

De Raad van Advies, verder aan te duiden als de Raad, **bestaat uit de Gouverneur als voorzitter en verder uit tenminste vijf en ten hoogste negen leden, onder wie een ondervoorzitter.**

Artikel 2

1. De Gouverneur kan de Raad van Advies bijeenroepen in vergadering, zo dikwijls hij dit nodig oordeelt.

2. **In die vergadering kan hij het voorzitterschap van de Raad bekleden. zo dikwijls hij dit nodig oordeelt. In die vergadering heeft hij alsdan een raadgevende stem.**

Artikel 3

1. De ondervoorzitter en de overige leden van de Raad worden bij landsbesluit benoemd.
2. De benoeming van de ondervoorzitter en de overige leden geschiedt op voordracht van **de Minister van Algemene Zaken**. Zij bekleden hun ambt niet langer dan vijf jaren, doch zijn terstond herbenoembaar.
3. Voor de benoeming van de ondervoorzitter wordt de Raad gehoord; voor de benoeming van de leden doet de Raad een aanbeveling.

Artikel 4

Om tot ondervoorzitter of lid van de Raad te kunnen worden benoemd moet men:

- a. Nederlander zijn,
- b. de leeftijd van vijf en dertig jaren hebben bereikt, en
- c. woonplaats hebben binnen het land Curaçao;
- d. **een bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, vastgesteld profiel.**

Artikel 5

De ondervoorzitter en de overige leden van de Raad worden bij landsbesluit ontslagen:

- a. op eigen verzoek; en
- b. met ingang van de eerste dag van de maand die direct volgt op de maand waarin de leeftijd van zeventig jaar wordt bereikt.

Artikel 6

1. De ondervoorzitter en de overige leden van de Raad worden, op voordracht van de Raad, bij met redenen omkleed landsbesluit ontslagen:
  - a. bij de aanvaarding van ambten of functies die onverenigbaar zijn met het lidmaatschap van de Raad;
  - b. wanneer zij bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf zijn veroordeeld, dan wel hun bij zulk een uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;
  - c. wanneer zij bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele zijn gesteld, in staat van faillissement zijn verklaard, surséance van betaling hebben verkregen, onder bewind zijn gesteld of wegens schulden zijn gegijzeld;
  - d. bij verlies van het Nederlanderschap;
  - e. bij het metterwoon verlaten van het land Curaçao;
  - f. indien zij uit hoofde van ziekten of gebreken op grond van een

- mogelijk onderzoek van ter zake deskundigen, blijvend ongeschikt zijn geworden om hun functie te vervullen;
- g. bij ongeschiktheid voor hun functie anders dan uit hoofde van ziekten of gebreken;
  - h. wegens het vervullen van ambten of functies als bedoeld in artikel 11;
  - i. wegens handelen of nalaten dat ernstig nadeel toebrengt aan de goede naam van de Raad en het in de Raad te stellen vertrouwen.
2. In de gevallen bedoeld in het eerste lid, onderdelen f, g, h en i wordt betrokkene vooraf in de gelegenheid gesteld hiertegen schriftelijk verweer te voeren bij de Gouverneur.

Artikel 7

1. Op de gronden genoemd in artikel 6, eerste lid kan de Raad vooruitlopend op het ontslag bij gekwalificeerde besluitvorming van twee derde van de leden, de ondervoorzitter of een lid schorsen. De schorsing is met redenen omkleed.
2. In het geval genoemd in Artikel 6, eerste lid, onderdeel b, ontstaat de grond voor schorsing bij de verlening van rechtsingang.
3. De schorsing wordt opgeheven zodra de grond voor de maatregel is vervallen.

Artikel 8

De remuneratie en de vergoeding voor reis- en verblijfskosten van de ondervoorzitter en de overige leden van de Raad worden geregeld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

Artikel 9

1. Bloedverwantschap tot en met de tweede graad mag niet bestaan tussen leden van de Raad.
2. Echtgenoten kunnen niet tegelijkertijd lid van de Raad zijn. Indien het huwelijk eerst wordt aangegaan na de benoeming, neemt de jongst benoemde ontslag.

Artikel 10

1. Het ambt van ondervoorzitter of lid van de Raad is onverenigbaar met het ambt of de functie van:
  - a. lid van de Staten;
  - b. actief dienend ambtenaar.Het ambt van de ondervoorzitter of lid van de Raad is tevens onverenigbaar met een ambt of een functie ten aanzien waarvan de onverenigbaarheid bij Landsverordening is bepaald.
2. Met ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, onder b, worden voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld zij, die als werkmans zijn aangesteld en zij, die in dienst van het Land op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam zijn.

Artikel 11

De ondervoorzitter en de overige leden van de Raad vervullen geen ambten of functies waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van het lidmaatschap van de Raad of de handhaving van hun onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin.

Artikel 12

De leden van de Raad leggen, alvorens hun ambt te aanvaarden, in handen van de Gouverneur de volgende eed (verklaring en belofte) af:

“Ik zweer (verklaar), dat ik, middellijk noch onmiddellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, in verband met het verkrijgen van mijn benoeming als lid van de Raad van Advies aan iemand, wie hij ook zij, iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven.

Ik zweer (beloof), dat ik, om iets hoegenaamd in dit ambt te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige beloften of geschenken aannemen zal, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer (beloof) trouw aan de Koning en aan het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.

Ik zweer (beloof) dat ik de Staatsregeling Curaçao steeds zal helpen onderhouden en mijn ambt eerlijk, nauwgezet en onpartijdig zal vervullen. Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!”

(Dat verklaar en beloof ik”).

Artikel 13

1. In geval de ondervoorzitter van de Raad zich naar het buitenland begeeft, geeft hij daarvan tevoren schriftelijk kennis aan de Gouverneur en aan de Raad.
2. In geval een lid van de Raad zich naar het buitenland begeeft, geeft hij daarvan tevoren, door tussenkomst van de secretaris, schriftelijk kennis aan de ondervoorzitter.

Artikel 14

De ondervoorzitter wordt bij verhindering of ontstentenis vervangen door het oudste aanwezige lid, naar rang van benoeming.

Artikel 15

1. Aan de Raad wordt toegevoegd een secretaris. De secretaris wordt op voordracht van de Raad bij landsbesluit benoemd en bij landsbesluit, de Raad gehoord, geschorst en ontslagen.
2. De secretaris wordt bij belet of ontstentenis vervangen door de plaatsvervangend secretaris. Deze wordt op voordracht van de Raad bij landsbesluit benoemd en bij landsbesluit, de Raad gehoord, geschorst en ontslagen.
3. De secretaris is hoofd van het Secretariaat van de Raad.

Bij Landsbesluit houdende algemene maatregelen worden nadere regels gesteld omtrent de taken en de organisatiestructuur van het Secretariaat.

4. Het overige personeel van het Secretariaat wordt op voordracht van de secretaris bij landsbesluit benoemd, geschorst en ontslagen.
5. De arbeidsvoorwaarden van de secretaris en het overige personeel werkzaam bij het Secretariaat van de Raad worden neergelegd in een reglement dat, na vaststelling door de Raad, wordt goedgekeurd bij landsbesluit.

Artikel 16

1. Tot secretaris van de Raad is slechts benoembaar, degene die het doctoraat in de rechtsgeleerdheid of het recht om de titel meester te voeren heeft verkregen aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen zoals geregeld in de Landsverordening Universiteit van de Nederlandse Antillen (P.B. 1985, no. 43) of aan de Universiteit van Aruba zoals geregeld in de Landsverordening Universiteit van Aruba (A.B. 1988, no. 100) of aan een Nederlandse universiteit dan wel de Open Universiteit waarop de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 1992, nr. 593, zoals gewijzigd) betrekking heeft.
2. In bijzondere gevallen kan van het bepaalde in het vorige lid afgeweken worden.

Artikel 17

De secretaris en de plaatsvervangend secretaris leggen alvorens hun ambt te aanvaarden in een vergadering van de Raad in handen van de ondervoorzitter, de volgende eed (verklaring en belofte) af:

“Ik zweer (verklaar), dat ik, middellijk noch onmiddellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, in verband met het verkrijgen van mijn benoeming als secretaris (plaatsvervangend secretaris) van de Raad van Advies aan iemand, wie hij ook zij, iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven.

Ik zweer (beloof), dat ik, om iets hoegenaamd in dit ambt te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige beloften of geschenken aannemen zal, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer (beloof) trouw aan de Koning, aan het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden en de Staatsregeling van Curaçao, gehoorzaamheid aan de wettelijke regelingen en dat ik al de plichten, aan mijn ambt verbonden, eerlijk, nauwgezet en onpartijdig zal vervullen.

Zo waarlijk helpe mij God almachtig!
(Dat verklaar en belooft ik”).

Artikel 18

1. De Raad stelt een reglement van orde voor zijn werkzaamheden vast.
2. Het reglement van orde wordt door plaatsing in het Publicatieblad bekendgemaakt.

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 19

- 1. De Regering van Curaçao, hierna te noemen de Regering hoort de Raad over:**
  - a. alle ontwerpen van landsverordeningen die de Gouverneur ter goedkeuring aan de Staten onderwerpt en die de Staten aan de Gouverneur ter vaststelling hebben aangeboden, alsmede alle onderwerpen van landsbesluiten, houdende algemene maatregelen;**
  - b. alle voorstellen tot goedkeuring van overeenkomsten met andere Mogendheden en met volkenrechtelijke organisaties, welke Curaçao raken, of van het voornemen tot opzegging van die overeenkomsten;**
  - c. ontwerpen van rijkswetten en van algemene maatregelen van rijksbestuur.**
- 2. De Raad wordt voorts gehoord in de gevallen waarin een landsverordening dit voorschrijft, zomede over alle zaken van wetgeving en bestuur waaromtrent de Regering het nodig oordeelt.**

Artikel 20

1. De Staten horen de Raad over de bij de Staten door een of meer leden aanhangig gemaakte ontwerpen van landsverordening voordat zij deze in behandeling nemen.
2. In de gevallen waarin de Staten zulks nodig oordelen, horen zij de Raad voorts omtrent de in het eerste lid bedoelde ontwerpen, nadat deze in behandeling zijn genomen.

Artikel 21

1. De Raad is bevoegd aan de regering voordrachten te doen omtrent onderwerpen van wetgeving of bestuur, waaromtrent hij het doen van voorstellen van ontwerpen van landsverordening of het uitvaardigen van landsbesluit houdende algemene maatregelen, wenselijk acht.
2. Overigens kan de Raad aan de regering van zijn gevoelen doen blijken over aangelegenheden die naar zijn oordeel van bijzondere betekenis zijn.

Artikel 22

1. De Ministers geven aan de Raad de inlichtingen die de Raad in verband met de te behandelen zaken noodzakelijk oordeelt.

2. Het inwinnen door de Raad van inlichtingen bij ambtenaren geschiedt door tussenkomst van de Minister, wie de zaak aangaat.
3. De Raad kan deskundigen raadplegen ten einde de Raad van voorlichting en advies te dienen.

Artikel 23

De Raad beraadslaagt met de Minister wie de zaak aangaat, indien de Raad of de Minister zulks mocht verlangen.

Artikel 24

1. Voor het vaststellen van een advies of voor het nemen van een besluit door de Raad is de aanwezigheid vereist van ten minste de helft van het aantal leden waaruit de Raad bestaat.
2. Het advies wordt vastgesteld of een besluit wordt genomen bij gewone meerderheid van stemmen.
3. Bij staking van stemmen beslist de ondervoorzitter. Van die omstandigheid wordt in het betreffende advies melding gemaakt.

Artikel 25

De ondervoorzitter en de overige leden van de Raad nemen geen deel aan de beraadslagingen en stemmen niet mee, indien daardoor hun onpartijdigheid schade zou kunnen lijden.

Artikel 26

1. Het advies van de Raad is met redenen omkleed.
2. Hij die in de vergadering een mening kenbaar heeft gemaakt, die afwijkt van die van de meerderheid, kan zich in deze vergadering de bevoegdheid voorbehouden tot het uitbrengen van een afzonderlijk advies, hetwelk in het advies van de Raad wordt opgenomen.

Artikel 27

- 1. De Minister van Algemene Zaken**
draagt zorg voor het openbaar maken van:
- a. adviezen van de Raad, door de Regering gevraagd,
  - b. voordrachten en andere voorstellen aan de Regering gedaan ingevolge artikel 21.
2. Bij de openbaarmaking van de adviezen, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden tevens openbaar gemaakt de schriftelijke reactie en de aan de Raad voorgelegde tekst, voor zover in die tekst wijzigingen zijn aangebracht.
  3. Het tijdstip van openbaarmaking van de adviezen van de Raad bedoeld in het eerste lid, onder a, is voor wat betreft:
    - a. adviezen over door de Regering ingezonden ontwerp-landsverordeningen: gelijktijdig met de aanbieding door de Gouverneur aan de Staten ter goedkeuring;

- b. adviezen over door de Staten aan de Gouverneur ter vaststelling aangeboden door hen in ontwerp goedgekeurde landsverordeningen gelijktijdig met de kennisgeving van de beslissing van de Gouverneur, bedoeld in artikel 80 juncto artikel 75 van de Staatsregeling;
  - c. adviezen over landsbesluiten, houdende algemene maatregelen en andere landsbesluiten: gelijktijdig met de afkondiging.
4. Openbaarmaking van adviezen als bedoeld in het eerste lid, onder a, welke niet kan geschieden zoals voorzien in het tweede lid, alsmede openbaarmaking van voordrachten en andere voorstellen, gedaan ingevolge artikel 21, geschiedt uiterlijk binnen 6 weken na het indienen van het advies, de voordracht of een ander voorstel van de Raad. Daarbij worden mede openbaar gemaakt de schriftelijke reactie en, in voorkomend geval, de aan de Raad voorgelegde tekst alsmede het landsbesluit, indien de openbaarmaking niet elders is geregeld. De openbaarmaking heeft plaats op de wijze, voorgeschreven in artikel 9, tweede en derde lid, van de Landsverordening openbaarheid van bestuur.
  5. Indien de regering binnen 6 weken na het indienen van het advies niet beslist heeft, kan de Raad dit advies openbaar maken met in achtneming van artikel 9, tweede en derde lid van de landsverordening openbaarheid van bestuur.
  6. Openbaarmaking blijft achterwege
    - a. in de gevallen, bedoeld in artikel 11 van de Landsverordening openbaarheid van bestuur;
    - b. indien een advies als bedoeld in het eerste lid, onder a, zonder meer instemmend luidt, dan wel uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat.
  7. De Raad doet in zijn adviezen, bedoeld in het eerste lid, voorstellen omtrent de toepassing van het zesde lid.

Artikel 28

1. De Staten dragen zorg voor het openbaar maken van de adviezen van de Raad, bedoeld in artikel 20, eerste en tweede lid, alsmede voor een schriftelijke reactie op deze adviezen.
2. Openbaarmaking van deze adviezen geschiedt tezamen met openbaarmaking van de schriftelijke reactie en geschiedt op de wijze zoals voorgeschreven in artikel 9, tweede lid, van de Landsverordening openbaarheid van bestuur;
3. Openbaarmaking blijft achterwege:
  - a. in de gevallen, bedoeld in artikel 11 van de Landsverordening openbaarheid van bestuur.
  - b. indien het advies zonder meer instemmend luidt, dan wel uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat.
4. De Raad doet in de adviezen voorstellen omtrent de toepassing van het derde lid.

Artikel 29

Van de vaststelling van landsbesluiten in zaken waarover de Raad heeft geadviseerd, wordt aan deze mededeling gedaan.

Artikel 30

1. De Raad vergadert ter plaatse waar de zetel van de Regering is gevestigd.
2. De vergaderingen van de Raad worden met gesloten deuren gehouden.

Artikel 31

Tegen de ondervoorzitter en de overige leden van de Raad kan een vervolging in rechte, noch een rechtsvordering worden ingesteld wegens hetgeen zij tijdens de beraadslaging van de Raad hebben gezegd, dan wel aan de Raad schriftelijk hebben overgelegd.

Artikel 32

1. **In overeenstemming met de Raad en de Minister van Algemene Zaken, stellen de Staten aan de Raad faciliteiten beschikbaar voor een goede onafhankelijke taakuitoefening.**
2. **De Ondervoorzitter of namens deze de Secretaris voert het begrotingsbeheer.**

Artikel 33

1. In afwijking van de in artikel 3 en 5, vastgelegde benoemingsprocedure voor de ondervoorzitter en de leden van de Raad van Advies treden als eerste leden van de Raad van Advies op de zittende leden van de Raad van Advies van de Nederlandse Antillen, voorzover zij door

Curaçao zijn voorgedragen en namens Curaçao zitting hebben in deze Raad.

2. De in het eerste lid bedoelde voorzitter en leden oefenen hun taken, zoals in Artikel 19 en volgende van de landverordening uit voor een periode van maximaal zes maanden na inwerkingtreding van deze landsverordening met dien verstande dat zij binnen deze periode tevens zorg dragen voor een adequate samenstelling van de Raad met in achtneming van de in artikel 4, 9 tot en met 11 voorgeschreven benoemingscriteria.

Artikel 34

Deze landsverordening treedt in werking op het tijdstip waarop de Rijkswet wijziging Statuut in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen in werking treedt.

Artikel 35

Deze landsverordening wordt aangehaald als Landsverordening Raad van Advies.

Gegeven te Willemstad,

Bijlage behorende bij Eilandsverordering vaststelling diverse ontwerp-landsverordeningen land Curaçao (A.B. 2010 no. 87)

LANDSVERORDENING van de houdende regeling van de inrichting, samenstelling en de bevoegdheid van de Raad van Advies (Landsverordening Raad van Advies).

MEMORIE VAN TOELICHTING
-----

1. Algemene beschouwingen

§ 1. Inleiding

In artikel 64 van de Staatsregeling wordt de wetgever de opdracht gegeven een organieke wet tot stand te brengen inzake de Raad van Advies als hoog college van staat. De Regering is van mening dat gegeven de onafhankelijke positie van de Raad van Advies ten opzichte van de Regering, het Secretariaat van de Raad van Advies niet opgenomen dient te worden in de Landsverordening Organisatie Landsoverheid (P.B. ...) maar als integraal onderdeel van de Raad samen met deze een eigen regeling dient te hebben. De onderhavige ontwerp-landsverordening strekt daar toe.

§ 2. Hoofdlijnen van het ontwerp

Het ontwerp valt in twee delen uiteen.

Het eerste deel (tot en met artikel 18) heeft onder meer betrekking op de samenstelling van de Raad (inclusief benoeming, ontslag, incomptabiliteiten).

Het tweede deel heeft betrekking op de werkzaamheden en werkwijze van de Raad.

In dat verband dient allereerst gewezen te worden op de bepaling inzake de advisering over initiatief-ontwerplandsverordeningen (artikel 20). Krachtens deze bepaling, kunnen thans ook de Staten advies inwinnen bij de Raad van Advies. De Staten kunnen na het van kracht worden van de onderhavige landsverordening, zonder tussenkomst van de Gouverneur, zelf rechtstreeks advies inwinnen

alvorens tot de behandeling -die gericht is op goedkeuring- van een initiatief-ontwerp over te gaan. Daarnaast kunnen zij, indien zij zulks nodig achten, ook tijdens die behandeling de Raad van Advies raadplegen. Hierdoor verkeren de Staten op dat punt in dezelfde positie als de Regering. De Regering acht een dergelijke bepaling wenselijk omdat de visie van de Raad van Advies in een zo vroeg mogelijk stadium verwerkt kan worden in de initiatief-ontwerplands-verordening. De Regering immers kan initiatief-ontwerpen slechts aannemen of verwerpen. Een recht van amendement ontbreekt aan Regeringszijde.

In de tweede plaats moet gewezen worden op de artikelen krachtens welke impliciet is voorgeschreven schriftelijk te reageren op het advies van de Raad van Advies (de schriftelijke reactie). Dat advies alsmede de reactie daarop door de Staten worden gepubliceerd (artikel 28, tweede lid), evenals dat het geval zal zijn voor regeringsontwerpen (artikel 27).

Van geheel andere orde zijn de bepalingen inzake onder meer, de benoeming van de leden en het maximum aantal leden.

Hierbij moet allereerst worden gewezen op de beperking van het totale aantal leden tot 9 (artikel 1). Dit wordt het maximum geacht dat voor een goede functionering van de Raad ter verzekering van de kwaliteit van het college haalbaar is.

Een ander punt dat voor de Regering in het kader van het optimaal functioneren van de Raad ter verzekering van het niveau van de Raad zwaar weegt, is de mogelijkheid dat de Raad zelf een aanbeveling doet voor de benoeming van een nieuw lid. In dit kader past ook dat de Raad wordt gehoord over de benoeming van de ondervoorzitter (artikel 3, derde lid).

Tenslotte moet in dit verband gewezen worden op de leeftijdsgrens van 70 jaar die voor de leden van de Raad gaat gelden (artikel 5, onderdeel b).

Vervolgens komen aan de orde de groep artikelen die betrekking hebben op het (eervol) ontslag en de schorsing. Dergelijke bepalingen mogen als pendant van de bepalingen inzake de benoeming in een zelfstandige wettelijke regeling als de onderhavige niet ontbreken (artikelen 5 tot en met 7). Zeer nauwe samenhang met deze bepalingen vormt ook die inzake de incomptabiliteiten (artikel 10). Deze bepaling is gelijk aan het artikel 63, zesde en zevende lid van de Staatsregeling. De Regering acht het echter gewenst dat deze en andere bepalingen die reeds in de Staatsregeling zijn opgenomen ook in het onderhavige ontwerp worden opgenomen, zodat dit ontwerp ook met betrekking tot de incompatibiliteiten een samenhangende wettelijke regeling geeft.

Tenslotte dient in dit verband gewezen te worden op de bepalingen die betrekking hebben op het voorkomen van al te nauwe familierelaties tussen de leden van de Raad (artikel 9; zie ook artikel 44 van de Staatsregeling met betrekking tot Statenleden).

Artikelen 15 en 16 hebben betrekking op de secretaris en het personeel van de Raad van Advies. Gelet op de zelfstandige positie van de Raad die deze ten opzichte van de Regering inneemt, moet de Raad ook zoveel mogelijk zeggenschap krijgen met betrekking tot de inrichting en bemensing van het Secretariaat dat immers het ondersteunende apparaat van de Raad is. Aan de

Raad is een secretaris toegevoegd die op voordracht van de Raad bij landsbesluit wordt benoemd en bij landsbesluit, de Raad gehoord, wordt geschorst en ontslagen.

De secretaris is de belangrijkste adviseur van de Raad en is tevens belast met de leiding van het Secretariaat. De plaatsvervangend secretaris vervangt de secretaris bij belet of ontstentenis. Voor de plaatsvervangend secretaris gelden dezelfde regels met betrekking tot de benoeming, schorsing en ontslag als voor de secretaris. Om redenen van efficiëntie wordt de plaatsvervangend secretaris benoemd uit het personeel van het Secretariaat. Het overige personeel van het Secretariaat wordt op voordracht van de secretaris bij landsbesluit benoemd en ontslagen. De regels betreffende de taken en de organisatiestructuur van het secretariaat worden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen nader geregeld (artikel 15, derde lid). De rechtspositie van de secretaris en het overige personeel werkzaam bij het Secretariaat van de Raad van Advies wordt bij Landsverordening nader geregeld.

Tot secretaris van de Raad van Advies kan slechts worden benoemd degene die beschikt over een doctoraat of de titel van meester in de rechtsgeleerdheid behaald aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen zoals geregeld in de Landsverordening Universiteit aan de Nederlandse Antillen (P.B. 1985, no. 43) of aan de Universiteit van Aruba zoals geregeld in de Landsverordening Universiteit van Aruba (A.B. 1988, no. 100) of aan een Nederlandse universiteit dan wel de Open Universiteit waarop de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijke onderzoek (Stb. 1992, nr. 593, zoals gewijzigd) betrekking heeft. In bijzondere gevallen kan de Raad van deze opleidingseis afwijken. Bijvoorbeeld een persoon met een andere opleiding gecombineerd met ervaring en kennis van de werkzaamheden bij de Raad.

De secretaris en de plaatsvervangend secretaris dienen, voordat zij hun ambt aanvaarden, in een vergadering van de Raad een eed af te leggen in handen van de ondervoorzitter.

De Raad stelt zelf een reglement van orde voor zijn werkzaamheden vast. Dit reglement dient door plaatsing in het Publicatieblad bekendgemaakt te worden.

Het ontwerp eindigt tenslotte met enkele bepalingen met betrekking tot de advisering zelf. Allereerst dient daarbij te worden gewezen op de bepaling dat een lid niet deel neemt aan de beraadslagingen en niet stemt als daardoor diens onpartijdigheid schade zou leiden (artikel 25).

Daarnaast moet worden gewezen op de bepalingen omtrent de motivatieplicht (artikel 26).

De bepaling krachtens welke de Regering de Raad dient in te lichten over door haar genomen besluiten in zaken waarover de Raad is geraadpleegd verdient de aandacht (artikel 29).

Tenslotte wordt in het kader van het financiële zelfbeheer van de Raad van Advies een bepaling opgenomen die zulks mogelijk maakt (artikel 33).

2. Artikelgewijze toelichting

Artikel 1

In aanvulling op artikel 63, eerste lid, van de Staatsregeling is aangegeven dat de Raad van Advies uit ten hoogste 9 leden kan bestaan. Zoals in de algemene beschouwingen reeds is opgemerkt wordt dit het maximale aantal leden geacht dat wenselijk is voor een goede functionering van de Raad ter verzekering van de kwaliteit.

Artikel 2

Artikel 2 is overgenomen van artikel 63, vijfde lid van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen.

Artikel 3

Het eerste en tweede lid van dit artikel zijn een nadere uitwerking van artikel 63, tweede lid, van de Staatsregeling. Ten aanzien van het derde lid is in de Algemene beschouwingen reeds opgemerkt dat deze strekt ter verzekering van het niveau van de Raad, zulks in het belang van het optimaal functioneren van de Raad. Overigens hoeft de Regering het advies of de aanbeveling van de Raad niet te volgen. De positie van de Raad als onafhankelijk adviesorgaan en behoorlijk bestuur brengen dan wel met zich mee dat een dergelijke afwijking schriftelijk wordt gemotiveerd.

Artikel 4

Met het bepaalde in artikel 4, sub d. wil gewaarborgd worden dat de kwaliteit van het functioneren van de Raad van Advies als Hoog College van Staat gewaarborgd wordt. Hiertoe zal enerzijds bevorderd worden dat slechts deskundigen in de Raad van Advies worden benoemd die in het maatschappelijk leven van Curacao hun sporen hebben verdiend; anderzijds zal bevorderd worden dat deskundigen met verschillende disciplines in de Raad van Advies worden benoemd. Slechts op deze wijze kan verzekerd worden dat de Raad van Advies de zeer gevarieerde advieswerkzaamheden adequaat zal kunnen vervullen.

Artikel 5

Het optimaal functioneren van de Raad vormt ook de achtergrond voor onderdeel b. De zeventigjarige leeftijd is een aanvaardbare grens.

Artikel 6

Terwijl in artikel 5 het reguliere ontslag wordt geregeld, wordt in artikel 6 regels gesteld voor het niet reguliere ontslag.

Indien in de onderhavige ontwerp-landsverordening regels worden gesteld ten aanzien van het ontslag op eigen verzoek of als gevolg van enige incomptabiliteit dan dienen ook regels te worden gesteld voor schorsing en ontslag ingeval van niet regulier ontslag van de betrokkenen. Onder voordracht van de Raad wordt hier verstaan, dat het initiatief uitgaat van de Raad. Een nadere regeling van de procedure vindt plaats in de Reglement van Orde van de Raad van Advies.

g) de ontslaggrond: “bij ongeschiktheid voor hun functie anders dan uit hoofde van ziekte of gebreken”. Deze ontslaggrond is noodzakelijk om te voorzien in een oplossing van een ernstig en blijvend meningsverschil tussen een lid en de Raad met betrekking tot de wijze van uitvoering van de taken van de Raad.

h) De situatie dat een ambt of functie als bedoeld in artikel 11 wordt vervuld kan een reden zijn voor ontslag.

i) hiervan kunnen geen voorbeelden worden genoemd; zal per geval bekeken moeten worden.

Artikel 7

Aangezien het enige tijd in beslag kan nemen voordat de Ondervoorzitter of een lid van de Raad op voordracht van de Raad bij landsbesluit kan worden ontslagen, krijgt de Raad de bevoegdheid vooruitlopend op het ontslag over te gaan op een tijdelijke maatregel, de schorsing. De Regering heeft ervoor gekozen de schorsings-bevoegdheid aan de Raad over te dragen om zodoende gestalte te geven aan de onafhankelijke positie van de Raad.

In Artikel 7, tweede lid, wordt een specifieke regeling getroffen voor het moment waarop in de gevallen, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel b, tot schorsing kan worden overgegaan. Het betreft het moment waarop de zaak ter terechtzitting aanhangig wordt gemaakt.

Artikelen 9 en 10

Deze artikelen zijn noodzakelijk om de onafhankelijke positie en daarmee de objectiviteit van (de leden van) de Raad van Advies niet in gevaar te brengen. Artikel 9 is analoog aan artikel 44 van de Staatsregeling ten aanzien van Statenleden. Het onderhavige artikel is echter meer uitgewerkt.

Artikel 10 is gelijk aan artikel 63, zesde en zevende lid, van de Staatsregeling. Ook aan deze bepaling ligt, zoals in de Algemene beschouwingen reeds is aangegeven, dezelfde gedachte ten grondslag. In verschillende bepalingen van de Staatsregeling en andere verordeningen is het ambt van de ondervoorzitter of lid van de Raad onverenigbaar verklaard met andere ambten of functies. Voor de volledigheid wordt de functie van een actief dienende ambtenaar expliciet onverenigbaar verklaard met het ambt van ondervoorzitter of lid van de Raad.

Artikel 11

Deze bepaling is gericht tot de leden, zodat zij bij het aanvaarden van een andere functie voor zichzelf kunnen oordelen of deze functie kan worden uitgeoefend naast de taak als lid van de Raad van Advies. In geval van twijfel verdient het de aanbeveling hieromtrent overleg te plegen met de ondervoorzitter. Indien het lid volhardt in het bekleden van een functie die door de Raad als ongewenst wordt beschouwd, kan dit een reden zijn voor ontslag ex artikel 6, eerste lid, onderdeel, h.

Artikel 13

In het Reglement van Orde voor de Raad van Advies van de Nederlandse Antillen werd bepaald dat ieder lid van de Raad de Gouverneur en de Raad tevoren schriftelijk in kennis stelt van het feit dat het lid zich tijdelijk buitenlands begeeft. In de onderhavige bepaling wordt ingeval een lid naar het buitenland gaat, om praktische redenen volstaan met een kennisgeving aan de Ondervoorzitter.

Artikel 14

De regering acht het louter vaststellen van een rangorde der leden weinig zinvol. In het onderhavige artikel wordt dit daarom gekoppeld aan de vervanging van de ondervoorzitter bij diens verhindering of ontstentenis.

Artikel 15

Eerste en tweede lid: Gelet op de zelfstandige positie van de Raad die deze ten opzichte van de Regering inneemt, moet de Raad ook zoveel mogelijk zeggenschap krijgen met betrekking tot de inrichting en bemensing van het Secretariaat dat immers het ondersteunende apparaat van de Raad is. Aan de Raad is een secretaris toegevoegd die op voordracht van de Raad bij landsbesluit wordt benoemd en bij landsbesluit, de Raad gehoord wordt geschorst en ontslagen. De secretaris is de belangrijkste adviseur van de Raad en is tevens belast met de leiding van het Secretariaat. De plaatsvervangende secretaris vervangt de Secretaris bij belet of ontstentenis. Voor de plaatsvervangende secretaris gelden dezelfde regels met betrekking tot de benoeming, schorsing en ontslag als voor de secretaris. Om redenen van efficiëntie wordt de plaatsvervangende secretaris benoemd uit het personeel van het Secretariaat. Het overige personeel van het Secretariaat wordt op voordracht van de secretaris bij landsbesluit benoemd en ontslagen. De regels betreffende de taken en de organisatiestructuur van het secretariaat worden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen nader geregeld (artikel 15, derde lid).

Bij de verzelfstandiging van de Raad van Advies is het streven er op gericht de Raad van Advies zoveel mogelijk autonoom te doen zijn, zowel in financieel opzicht, als met betrekking tot het personeelsbeleid. Daarbij heeft men echter wel steeds voor ogen gehouden dat de Raad van Advies als een landsorgaan met zeer belangrijke staatsrechtelijke functies formeel deel moet blijven uitmaken van de landsoverheid.

De arbeidsvoorwaarden van de secretaris en het overige personeel werkzaam bij het Secretariaat van de Raad van Advies worden neergelegd in een reglement dat, na vaststelling door de Raad, wordt goedgekeurd bij landsbesluit.

Artikel 16

Tot secretaris van de Raad van Advies kan slechts worden benoemd degene die beschikt over een doctoraat of de titel van meester in de rechtsgeleerdheid behaald aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen zoals geregeld in de Landsverordening Universiteit aan de Nederlandse Antillen of aan de Universiteit van Aruba zoals geregeld in de Landsverordening Universiteit van Aruba of aan

een Nederlandse universiteit dan wel de Open Universiteit waarop de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijke onderzoek betrekking heeft. In bijzondere gevallen kan de Raad van deze opleidingseis afwijken. Bijvoorbeeld een persoon met een andere opleiding gecombineerd met ervaring en kennis van de werkzaamheden bij de Raad.

Artikel 18

In het kader van de verzelfstandiging van de Raad van Advies als staatsorgaan geschiedt de vaststelling van het reglement van orde door de Raad van Advies zelf en niet bij landsbesluit. Het wordt in het Publicatieblad bekendgemaakt.

Artikel 19 en 20

Artikel 19 en volgende hebben betrekking op de advisering van de Raad van Advies. Artikel 19, betreft advisering op verzoek van de Regering, artikel 20, advisering op verzoek van de Staten en artikel 21, advisering eigener beweging. In het tweede lid van artikel 19 is van belang de zinsnede “zomede over alle zaken van wetgeving en bestuur waaromtrent de regering het nodig oordeelt. Het begrip “alle andere zaken” zoals gesteld in artikel 32 (oud) van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen, is volgens de Raad te ruim en moet worden ingeperkt. Deze bepaling kan namelijk een open deur worden voor alle andere soorten zaken die niet vallen onder de in artikel 19 genoemde gevallen. Aan de orde is de vraag of de Raad bevoegd is om in bepaalde “zomede gevallen” te weigeren om te adviseren. Om die onduidelijkheid weg te nemen heeft de Raad ervoor gekozen, in artikel 19, tweede lid op te nemen: “alle zaken van wetgeving en bestuur”. De vraag of de Raad bevoegd is om in bepaalde “zomede gevallen” te weigeren om te adviseren is dan ook niet meer aan de orde.

Artikel 20: Artikel 62 van de Staatsregeling heeft mede tot strekking dat de Staten zelf rechtstreeks het advies van de Raad kunnen vragen over initiatief-ontwerpen van landsverordeningen. In artikel 20 wordt dit recht van de Staten uitgewerkt. In het tweede lid wordt tevens het recht verankerd dat de Staten ook op enig ander moment in de procedure het gevoel van de Raad van Advies kunnen inwinnen. Bijvoorbeeld indien het initiatief-ontwerp substantieel wordt gewijzigd gedurende de behandeling.

Artikel 21

In dit artikel wordt vastgelegd dat de Raad uit eigen beweging adviezen kan uitbrengen indien de Raad dit wenselijk acht. De strekking van dit artikel iets ruimer dan artikel 62, tweede lid, van de Staatsregeling. Een dergelijke verruiming acht de Regering met het oog op de functievervulling als hoogste advies college van de Regering wenselijk.

Artikel 22

Naar de mening van de Regering moeten primair de verantwoordelijke bewindslieden om inlichtingen kunnen worden gevraagd. Dit artikel regelt dan ook,

anders dan artikel 34 (oud) van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen, een inlichtingenplicht. Het staat de betrokken minister vrij in een zodanig geval ambtenaren als gemachtigde aan te wijzen. Het tweede lid van dit artikel moet worden gezien tegen de achtergrond van het in artikel 26, derde lid van de Staatsregeling neergelegd beginsel van de (politieke) verantwoordelijkheid van de ministers. In het geval de Raad inlichtingen van een ambtenaar verlangt, geschiedt het verzoek daartoe steeds door tussenkomst van de betrokken minister.

Artikel 24, eerste lid

In het eerste lid wordt met betrekking tot het vaststellen van het quorum uitgegaan van de aanwezigheid van het aantal leden waaruit de Raad feitelijk bestaat.

Artikel 25

Deze bepaling richt zich op de eerste plaats tot de leden zelf. Het belang van de onpartijdigheid is dermate groot dat deze bepaling in deze lands-verordening dient te worden opgenomen.

Artikel 26

De adviezen van de Raad zijn steeds gemotiveerd. Het tweede lid geeft de mogelijkheid om ook een minderheidsstandpunt in het advies in te nemen.

Artikel 27

In het kader van de openbaarheid van bestuur acht de Regering het gewenst dat de adviezen van de Raad openbaar zijn. Het onderhavige artikel strekt daartoe.

In het tweede lid wordt een schriftelijke reactie van de Regering op de adviezen van de Raad verplicht gesteld. Voor wat betreft de onder het eerste lid, onder a genoemde adviezen kan worden volstaan met de door de Nederlandse Antillen gevolgde praktijk (sinds 1990) dat de Regering bij de aanbieding van de landsverordening bij de Staten in de Memorie van Toelichting gemotiveerd aangeeft of het advies van de Raad al dan niet is gevolgd.

Nieuw is voor wat betreft de adviezen bedoeld in het derde lid, onder c, dat in navolging van boven genoemde praktijk de Regering in de Nota van Toelichting die tegelijkertijd met het genomen besluit gepubliceerd moet worden gemotiveerd ingaat op het advies van de Raad.

Het vijfde lid geeft de Raad van Advies de bevoegdheid om spontaan uitgebrachte adviezen zelf bekend te maken (zie artikel 21).

De adviezen van de Raad over rijksregelgeving (artikel 19, eerste lid, onder b) worden als interne stukken beschouwd en wordt als zodanig openbaarmaking niet verplicht gesteld.

Artikel 28

Het tweede lid heeft betrekking op de schriftelijke reactie van de Staten.

De schriftelijke reactie van de Staten op het advies van de Raad van Advies wordt impliciet verplicht gesteld. Voor de openbaarmaking wordt verwezen naar de wijze zoals beschreven in de Landsverordening openbaarheid van bestuur (P.B. , no.).

De door de Nederlandse Antillen gevolgde praktijk dat de schriftelijke reactie in de Memorie van Toelichting wordt opgenomen wordt gehandhaafd.

Artikel 29

Zonder deze bepaling zou gewacht moeten worden totdat het Publicatieblad is uitgebracht om te weten welk landsbesluit is afgekondigd en of het advies van de Raad van Advies is overgenomen of niet. Het wordt correct geacht dat de Raad in kennis wordt gesteld van het besluit genomen in zaken waarover de Raad heeft geadviseerd. De kennisgeving geschiedt door de Minister op wiens voordracht het landsbesluit wordt vastgesteld, zo spoedig mogelijk na deze vaststelling.

Artikel 30

Het eerste lid is naar analogie van het bepaalde voor de Staten. De benodigde infrastructuur, zoals het secretariaat, is gevestigd op Curaçao waar ook de Regering zijn zetel heeft.

Artikel 31

Soortgelijke bepalingen waren in de Nederlandse Antillen opgenomen in het Reglement van Orde van de Raad. De Regering is evenwel van mening dat de elementen die betrekking hebben op de besluitvorming binnen een belangrijk orgaan als de Raad van Advies, - die een constitutionele opdracht vervult - ook in die landsverordening opgenomen dienen te worden.

Binnen een orgaan als de Raad van Advies moet de gedachtewisseling in alle openheid kunnen plaatsvinden (tweede lid).

Artikel 32

Voor de uitoefening van haar taak moet de Raad van Advies kunnen beschikken over een eigen begroting. De uitgaven ten behoeve van de Raad van Advies dienen te worden geraamd in de Landsbegroting. In de wenselijkheidbegroting van de Raad van Advies dienen evenals bij de andere staatsorganen geen wijziging aangebracht te worden. De uitvoering van haar begroting behoort tot de verantwoordelijkheid van de Raad van Advies zelf. De Comptabiliteitslandsverordening (P.B., no.) dient daarin te voorzien in die zin dat aan de ondervoorzitter, of de secretaris namens deze, van de Raad de bevoegdheid wordt gegeven over de goedgekeurde geldsommen te beschikken.